

Píseň: EZ309 – Lásku Syna Božího, 1.-4. sloka (517)+
modlitba; Oddíl k výkladu: Mk 15, 15-20

Milí,

na posledním setkání jsme se věnovali Ježíšově výslechu/soudu před Pilátem. Při znalosti dobové situace zejm. Piláta *není* jeho v evangeliích popsané chování podivné – ačkoli byl „Krvavou bestíí.“ V době Ježíšova „procesu“ už na něj takřka jistě byla podána stížnost *samařských* Židů až k císařovi – tak dobře věděl, že má velmi „na mále.“

Pilát se tedy pokoušel zavděčit židovským autoritám, které z nějakého důvodu chtěly zlikvidovat tohoto Ježíše z Nazaretu. Tak jim vyhověl, ačkoli sám neviděl jediný důvod pro Ježíšovo odsouzení – natožpak k smrti. Natožpak hrozným způsobem pro ty nejhorší zločince – vzbuřence – ukřižováním.

Paradox celé situace pak byl ještě umocněn tím, že i židovské autority zvaly k propuštění *vraha a povstalce* – čehož se právě u Ježíše báli. Ten však takové jednání ani nenaznačoval, naopak!

V závěru pak byl Ježíš ještě *zbičovat*, jakoby nevinný Ježíš prozatím trpěl málo.

Marek si také dává extra záležet na tom, že za viníky Ježíšovy smrti označuje právě židovské autority. Nikoli Piláta – ani Řím. Ani Židy obecně.

Další utrpení

Ježíš byl zbit, poplíván a posmíván už po „výslechu“ u velekněze. Poté ho k zbičování vydal Pilát.

Do *třetice* byl pak Ježíš zbit v dnešním oddílu. Vlastně absurdně – ale taková je celá situace. Už *dvakrát* brutálně zbit byl. Proč tedy potřetí?

Ve vyprávění také proto, že jde o *třetí* zbití – už starozákonní představa času, v němž „teď se uvidí.“ Také proto, že Ježíš to vše snášel *dobrovolně* – a tak, jestli bude i dál. Nebo ho fyzické i duševní týrání zlomí. A odmítne ho dál podstupovat. Nebo prostě

zemře dřív, než bude vůbec ukřižován – a tak, jestli *dokáže* unést strašlivost lidského zla a hříchu až k jeho vykoupení „přibitím“ na kříž.

Nebo zda ho prostě lidský svět zničí – jako tolik nevinných a spravedlivých před ním. Čímž jde z křesťanského pohledu doby vzniku o důležitou zprávu pro všechny mučedníky – martyry. Také Kristus *takové* utrpení podstoupil – ba dokonce horší. A *obstál*. Nezradil. Nepodlehl. Ale ani *nezemřel* – dokud *nebyl jeho čas*.

Historicky pak jde o pokračování zruďnosti, zvrácenosti, absurdity celé situace. Těžce zbitý a zbičovaný muž byl týrán *potřetí*. Ačkoli už vlastně nemohlo být moc „co“ týrat. A tak jde o pokračování popisu reality lidského světa: Ten je *takhle* strašný. Že i do již brutálně zbitého si půjde „zakopat“ také. Přece si to *musel* zasloužit – jinak by se mu to nestalo, ne? (srv. Jób)

Zneužití moci

Tak jde také o pokračování základního motivu celé Bible: Pýchy – tentokrát ve zneužití moci. Ježíš *neměl jediného* zastávce, obhájce, ochránce. Také proto mohl být opakovaně zbit. Tito „vojáci“ tak již činí zcela veřejně – na místodržitelském *dvoře*.

A svolali na něj celou „setninu.“ Tj. *dali si práci*, aby si mohlo přijít nevinného Ježíše zbit a posmívat *co nejvíce* lidí. Řecké *speira* je překladem latinského *cohors* = „kohorta“ = desetina legie. Tj. asi 400 mužů. Číslo je to jistě nadsazené – aby o to zřetelnější bylo Ježíšovo ponížení a utrpení tělesné, duševní, duchovní i *společenské*.

O právě společenské, sociální utrpení jde v tomto třetím. Kdy právě i *Řím*, se po nevinném povozil – kdepak představy spravedlivé říše chránící nevinné. Naopak, je stejně prolezlá korupcí – tj. zkřiveností – hříchem jako všechny ostatní společnosti. Včetně Božího lidu, který také k tomuto utrpení a násilí Ježíše vydal.

To zdůrazňuje pro jistotu také vyslovený *posměch*. Kromě pokračující fyzické trzny se mu vojáci hlavně *posmívali*. Nevinnému. Nespravedlivě odsouzenému soudcem, který neviděl

důkazu o jeho vině. Že prý takhle vypadá ten „Židovský král“ – mašijach, mesiáš, který je prý má vyhnat a osvobodit Judejce.

Ustanovení králem

A je to právě *tato* situace, v níž se Ježíš *stal králem*. Z pohledu vojáků šlo o dobrý vtip: Tento opakovně zbitý, poplivaný, zkrvavený a zbičovaný muž má být tím slavným králem Židů? Který je, „neporazitelnou velmoc“ Římanů, má vyhnat z Judeje?

Tak ho ironicky navlékli do „královského“ purpurového pláště. Korunovali ho – trnitou korunou. A „vzdávali mu čest“ jako skutečnému králi.

Tak strašný je lidský svět. I vůči nevinným. I vůči svému Stvořiteli a Vykupiteli. A i *takovou* zrůdnost Bůh obrátil v dobro: I v tomto totiž šlo naplnění *svatých Písem!* Ježíš skutečně *byl* Králem Židů. Skutečně mesiášským. Božským. A *proto* nesl utrpení ostatních. Pro *vykoupení*, záchranu ostatních. Jak o tom hovoří např. Ž 22 – ten připomene Ježíš později z kříže. Nebo 35. Nebo Iz 52/53. A další. Důraz na *bití holí*, je pak doslovným naplněním Mi 4, 14. Který těsně předchází Mi 5, 1!

Tak tuto ironii lidského jednání pýchy, společenství i společnosti, která byla nástrojem týrání *všech* rozměrů lidské bytosti Ježíše, Bůh *ironicky* dalším obrácením převrátil v pravdu. Jak to později zopakuje v. 26 – který pozdější evangelisté pro jistotu rozvádějí. A nakonec to právě u Marka stvrdí právě *římský setník* – který jako jediný rozpozná, že Ježíš byl nejen králem Židů. Ale dokonce *Božím Synem!*

Takto tedy bylo naplněno, uskutečněno, ustanoveno Ježíšovo *kralování*: Plnou podřízeností *Bohu*. A tak záchranou i takovýchto lidí. Podstoupením *utrpení*. Ne skrze lidské představy o moci, vlivu, síle, hierarchii. Ale *pravým opakem* – naprostým vzdáním se Bohu. Odmítnutím všeho lidského, co není Boží. Zejm. funkcí, moci, vlivu. A tak službou pro nejvyšší možné dobro *všech* lidí. Zcela dobrovolně. Uprostřed *pokračujícího* a *zhoršujícího* se nespravedlivého týrání.

Také proto *tento* Ježíš přijde s Božím královstvím. A *tento* Ježíš nás bude soudit. Zejm. podle toho, kdo jednal jako on (Mt 25, 31-46).

Závěr

Po třetím brutálním násilí na všech rozměrech své lidské bytosti byl Ježíš *opět* svlečen (!) a převléknut do „svých“ šatů. A pak ho vyvedli ven, aby ho *ukřižovali*. Absurdita a zlo celé situace dojde vrcholu ve v. 44. Tam se Pilát *divil*, že *takto* zmučený Ježíš zemřel tak rychle. Jak strašlivě zlý a hloupý a slepý je člověk!

V tuto chvíli však příběh připomíná, že po tomto všem to *nejhorší* Ježíše teprve čeká. Také proto, že z fyzického opakovaného bití se lze uzdravit. Z posměchu i plivanců také. I z ponižování. I z posměchu.

Ale z ukřižování ne. Protože není možné „se uzdravit“ z hříchu. A tak ze smrti. Z toho musí zachránit, vysvobodit *někdo jiný*. Svou vlastní obětí. Jako *Božího Syna* následovalo tolik mučedníků!

Píseň: EZ309 – Lásku Syna Božího, 5.-8. sloka (517) +
modlitba Páně
Rozhovor